

Zdaňovanie príjmov z výkonu činnosti osobnej asistencie za rok 2010

Podľa § 6 ods. 2 písm. b) zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov sa odmena, ktorú dostáva osobný asistent za výkon činnosti osobnej asistencie od občana s ťažkým zdravotným postihnutím, považuje za príjem z inej samostatnej zárobkovej činnosti a podlieha dani z príjmu fyzických osôb. To platí i v prípade, ak osobný asistent túto činnosť nevykonáva ako svoju živnosť. Tento príjem nie je možné považovať za príjem zo závislej činnosti.

V súvislosti so zmenami v zákone o správe daní a poplatkov nemôžu už fyzické osoby vykonávajúce podnikateľskú činnosť alebo inú samostatnú zárobkovú činnosť v daňovom priznaní uvádzať ako svoj identifikátor rodné číslo. S tým súvisí povinnosť zaregistrovať sa na príslušnom daňovom úrade, ktorý fyzickej osobe po registrácii vydá daňové identifikačné číslo. Týka sa to i osobných asistentov, ktorí si musia registráciu a daňové identifikačné číslo vybaviť do 30 dní po uplynutí mesiaca, v ktorom začali vykonávať osobnú asistenciu, teda ešte pred podaním daňového priznania. Osobný asistent je povinný vrátiť daňovému úradu do 15 dní po ukončení poberania príjmov z inej samostatnej zárobkovej činnosti (činnosti osobnej asistencie) osvedčenie o registrácii.

Príjmy, plynúce osobnému asistentovi na základe zmluvy o výkone osobnej asistencie, si priznáva osobný asistent v daňovom priznaní sám, postupuje teda rovnako ako občan, ktorý vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť.

V daňovom priznaní uvedie osobný asistent úhrn príjmov podľa príjmových dokladov, ktoré z tejto činnosti dosiahol v roku 2010. Do úhrnu zahrnie len tie príjmy, ktoré mu boli v mesiacoch január až december vyplatené. To znamená, že do príjmu za rok 2010 zahrnie i príjem za výkon činnosti osobného asistenta v decembri 2009, ak odmena za tento mesiac bola vyplatená v januári 2010 a do príjmov nezahrnie príjem za výkon činnosti osobného asistenta v decembri 2010, ak odmena za tento mesiac bola vyplatená až v januári 2011.

Z dosiahnutého príjmu za výkon osobnej asistencie si môže osobný asistent odpočítavať výdavky, preukázateľne vynaložené na dosiahnutie tohto príjmu. Tento spôsob preukázania výdavkov uplatní ten osobný asistent, ktorý okrem činnosti osobného asistenta vykonáva i ďalšiu samostatnú zárobkovú činnosť a pri zdaňovaní príjmov z týchto činností je pre neho výhodnejšie uplatniť výdavky preukázateľným spôsobom.

Osobný asistent má však možnosť uplatniť v súlade s § 6 ods. 10 zákona o dani z príjmov výdavky percentuálnou sadzbou 40 % z dosiahnutých príjmov za výkon činnosti osobného asistenta. Ak daňovník uplatní výdavky týmto spôsobom, v sumách výdavkov sú zahrnuté všetky daňové výdavky daňovníka okrem zaplateného poistného a príspevkov na sociálne poistenie a povinné zdravotné poistenie, ktoré je daňovník povinný platiť; toto poistné a príspevky si môže daňovník uplatniť vo výdavkoch v preukázanej výške. Pri uplatnení výdavkov percentuálnou sadzbou nemusí daňovník viesť doklady preukazujúce jeho výdavky. Tento spôsob uplatnenia výdavkov bude pre väčšinu osobných asistentov určite výhodnejší.

Ak sa daňovník, vykonávajúci viacero samostatných zárobkových činností, rozhodne pri niektorom druhu príjmov zo samostatnej zárobkovej činnosti uplatniť výdavky percentom z príjmov, je povinný používať takýto spôsob uplatnenia výdavkov aj pri ostatných druhoch príjmov zo samostatnej zárobkovej činnosti. V daňovom priznaní nie je možné oba spôsoby uplatnenia výdavkov kombinovať. Výnimkou je zdaňovanie príjmov z prenájmu nehnuteľností.

Daňovník, ktorý uplatňuje výdavky percentom z príjmov, je povinný vždy viesť evidenciu príjmov v časovom slede a evidenciu hnutel'ného a nehnuteľného majetku, ktorý na samostatnú zárobkovú činnosť používa. Na forme tejto evidencie nezáleží.

Potvrdenia o vyplatených odmenách by si mal ponechávať i užívateľ osobnej asistencie, pretože daňový úrad môže pri overovaní údajov na daňovom priznaní osobného asistenta u užívateľa osobnej asistencie skúmať, či osobným asistentom priznávaný príjem v daňovom priznaní sa zhoduje so sumou, ktorú mu vyplatil občan s ŤZP.

Užívateľ osobnej asistencie si môže vyplatenie odmeny nechať potvrdzovať na výdavkovom pokladničnom doklade, prípadne na samostatnom potvrdení, ktorého kópiu odovzdá osobnému asistentovi. Osobný asistent si pre svoju evidenciu vystaví príjmový pokladničný doklad a ich evidenciu v časovom slede môže viesť v samostatnom zošite alebo na samostatnom papieri.

Z rozdielu medzi príjmami a výdavkami vypočíta daňovník základ (čiastkový základ) dane.

Pokiaľ osobný asistent mal príjem i zo závislej činnosti, uvedie na základe Potvrdenia o zdaniteľnej mzde a zrazených preddavkoch pre zdanenie príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti, ktoré obdrží od svojho zamestnávateľa, prípadne na základe potvrdenia o príjme na základe dohody o vykonaní práce, výkone pracovnej činnosti alebo brigádnickej činnosti študenta, v daňovom priznaní úhrn príjmov z tejto činnosti a úhrn povinného poistného plateného zamestnancom na zdravotné, nemocenské a dôchodkové poistenie a na poistenie v nezamestnanosti. Z týchto údajov tak tiež vypočíta čiastkový základ dane. Z toho tiež vyplýva, že osobnému asistentovi, ktorý si musí sám podávať daňové priznanie a ktorý má príjem i zo závislej činnosti, jeho zamestnávateľ nemôže a nesmie vykonať celoročné zúčtovanie preddavkov na daň z príjmov fyzických osôb.

Základ dane potom tvorí súčet čiastkových základov dane zo závislej činnosti a zo samostatnej zárobkovej činnosti.

Takto zistený základ dane zníži daňovník o nezdaniteľné časti základu dane podľa § 52g ods. 1 s prihliadnutím k § 52h ods. 13 a § 11 ods. 4 zákona o dani z príjmov, ktorými sú:

a) 4 025,70 eur ročne na daňovníka, ak jeho základ dane sa rovná alebo je nižší ako 86-násobok sumy platného životného minima (15 387,12 eur),

b) 4 025,70 eur ročne na manželku (manžela) žijúcu s daňovníkom v domácnosti, ak nemá vlastný príjem a príjem daňovníka sa rovná alebo je nižší ako 176-násobok platného životného minima (31 489,92 eur); ak má manželka (manžel) vlastný príjem nepresahujúci sumu 4 025,70 eur ročne, nezdaniteľná časť základu dane je rozdiel medzi sumou 4 025,70 eur a vlastným príjmom manželky (manžela); do vlastného príjmu sa nezahŕňa daňový bonus, zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť, štátne sociálne dávky a štipendium poskytované študujúcim sústavne sa pripravujúcim na budúce povolanie. Daňovník, ktorý si môže uplatniť túto nezdaniteľnú časť základu dane len jeden alebo niekoľko kalendárnych mesiacov v zdaňovacom období, môže znížiť základ dane len o sumu zodpovedajúcu jednej dvanástine tejto nezdaniteľnej časti základu dane za každý kalendárny mesiac, na ktorého začiatku boli splnené podmienky na uplatnenie tejto nezdaniteľnej časti základu dane,

c) príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie platené podľa Zákona o doplnkovom dôchodkovom sporení,

d) účelové sporenie

e) poistné na životné poistenie.

Suma 4 025,70 eur v odsekoch a) a b) zodpovedá 22,5-násobku sumy životného minima pre plnoletú fyzickú osobu platného k 1. januáru príslušného zdaňovacieho obdobia. Na základe prechodných ustanovení na výpočet nezdaniteľných častí základu dane a hraníc stanovených násobkom sumy životného minima podľa § 52g ods. 1 sa za zdaňovacie obdobie roka 2010 použije životné minimum platné k 1. januáru 2009 v sume 178,92 eura, preto sa tieto sumy oproti zdaňovaciemu obdobiu roku 2009 nemenia.

Výpočet nezdaniteľnej časti základu dane daňovníka, ktorého základ dane presahuje 86-násobok sumy platného životného minima, tu neuvádzam.

Nezdaniteľná suma na daňovníka za rok 2010 predstavuje 4 025,70 eur ročne. Uplatňuje sa v celoročnej výške aj v prípade, ak zdaniteľné príjmy plynuli občanovi len počas niekoľkých mesiacov zdaňovacieho obdobia - kalendárneho roka. Upozorňujem, že túto nezdaniteľnú čiastku si nemôže uplatniť občan, ktorý je na začiatku zdaňovacieho obdobia poberateľom starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku zo sociálneho poistenia, alebo dôchodku zo zahraničného povinného poistenia rovnakého druhu, alebo výsluhového dôchodku alebo ak mu dôchodok bol priznaný spätne k začiatku zdaňovacieho obdobia a je vyšší ako suma, o ktorú sa znižuje základ dane. Ak suma dôchodku v úhrne nepresahuje sumu, o ktorú sa znižuje základ dane, zníži sa základ dane len vo výške rozdielu medzi vyplatenou sumou dôchodku a sumou, o ktorú sa znižuje základ dane.

Príspevky daňovníka na doplnkové dôchodkové sporenie podľa písm. c), finančné prostriedky vynaložené daňovníkom na účelové sporenie podľa písm. d) a na poistné na životné poistenie podľa písm. e) je možné odpočítať od základu dane vo výške preukázateľne zaplatenej v zdaňovacom období, v úhrne najviac do výšky 398,33 eur. Výslednú sumu zaokrúhli daňovník na eurocenty smerom nadol.

Na uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane podľa písm. c) je podmienkou splnenie požiadaviek podľa zákona č. 650/2004 Z.z. o doplnkovom sporení.

Na uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane podľa písm. d) musia byť splnené tieto podmienky:

1. dojednaná doba platenia účelového sporenia je najmenej desať rokov, pričom daňovník nie je oprávnený požadovať plnenie z účelového sporenia pred uplynutím tejto lehoty, a súčasne
2. plnenie z účelového sporenia nastane najskôr dovŕšením 55 rokov veku daňovníka.

Na uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane podľa písm. e) musia byť splnené tieto podmienky:

1. dohodnutá poistná doba je najmenej desať rokov, pričom výplata poistného plnenia pre prípad dožitia sa konca poistnej doby je dohodnutá v poistnej zmluve najskôr pre rok, v ktorom daňovník dovŕši 55 rokov života, alebo

2. poistná doba je dohodnutá na dobu neurčitú, pričom výplata poistného plnenia nastane najskôr po uplynutí doby desiatich rokov od uzavretia životného poistenia a najskôr v roku, v ktorom daňovník dovŕši 55 rokov života.

Vypočítanú daň si môže daňovník znížiť o daňový bonus za každé vyživované dieťa žijúce s daňovníkom v spoločnej domácnosti. Pre rok 2010 je možné uplatniť daňový bonus vo výške 240,12 eur na každé vyživované dieťa žijúce s ním v spoločnej domácnosti, resp. 20,- eur za mesiace január až jún a 20,02 eur za mesiace júl až december, ak si daňovník uplatňuje nárok na daňový bonus len za časť zdaňovacieho obdobia. Daňový bonus možno uplatniť najviac do výšky dane vypočítanej za príslušné zdaňovacie obdobie. Ak suma dane vypočítaná za príslušné zdaňovacie obdobie je nižšia ako suma uplatňovaného daňového bonusu, požiada daňovník miestne príslušného správcu dane o vyplatenie sumy vo výške rozdielu medzi sumou daňového bonusu a sumou dane vypočítanou za príslušné zdaňovacie obdobie. Podmienky pre priznanie a poskytnutie daňového bonusu sú uvedené v § 33 zákona o dani z príjmu.

Daň z príjmov fyzických osôb sa vypočíta zo zníženého a zaokrúhleného základu dane príslušnou sadzbou uvedenou v § 15 zákona o dani z príjmov. Pre zdaňovacie obdobie roku 2010 je sadzba dane 19 %. Vypočítaná daň sa zaokrúhľuje na eurocenty smerom nadol.

Daň z príjmov fyzických osôb je povinný si daňovník v daňovom priznaní vypočítať sám. Daň je potrebné zaplatiť najneskôr v lehote podania daňového priznania. Daňové priznanie je potrebné podať najneskôr do 31. marca 2011. To znamená, že osobný asistent môže daň zaplatiť až po odovzdaní daňového priznania, musí tak však urobiť do 31. marca 2011. Daňové priznanie sa predkladá miestne príslušnému daňovému úradu podľa trvalého pobytu daňovníka. Pokiaľ sa osobný asistent rozhodne odovzdať daňové priznanie osobne, prinesie si so sebou i doklady preukazujúce jeho príjmy a výdavky a odovzdanie daňového priznania si dá potvrdiť na vyplnenom potvrdení, ktoré je súčasťou formulára daňového priznania. Odporúča sa podať daňové priznanie osobne, ale neponechať si túto povinnosť na poslednú chvíľu. Daňové priznanie je možné podať i poštou.

Považujem za potrebné tiež dodať, že ak ktorýkoľvek občan dostane od daňového úradu výzvu na podanie priznania k dani z príjmu, priznanie musí podať, aj keby v ňom mal uviesť príjem 0 eur.

Priznanie k dani z príjmov fyzických osôb sú povinní podať i študenti a dôchodcovia rovnako ako ostatné fyzické osoby, ak ich celoročné príjmy (s výnimkou príjmov, z ktorých sa daň vyberá zrážkou, napr. úroky z vkladov a príjmy za články v novinách a časopisoch) presiahli sumu 50 % 22,5 násobku sumy životného minima pre plnoletú fyzickú osobu platného k 1. januáru príslušného zdaňovacieho obdobia. Za rok 2010 musí podať daňové priznanie každá osoba, ktorá mala v tomto období zdaniteľné príjmy presahujúce sumu 2 012,85 eur. Pre zdaňovacie obdobie 2010 sa pri výpočte tejto hranice na základe prechodného ustanovenia vychádza zo sumy životného minima platnej k 1. januáru 2009.

Daň alebo daň vrátane jej zvýšenia sa nevyrubí a neplatí, ak nepresiahne za zdaňovacie obdobie 16,60 eur alebo celkové zdaniteľné príjmy daňovníka za zdaňovacie obdobie nepresiahnu 50 % 22,5 násobku sumy životného minima pre plnoletú fyzickú osobu platného k 1. januáru príslušného zdaňovacieho obdobia. V roku 2010 je to suma 2 012,85 eur. To neplatí, ak daňovník uplatňuje daňový bonus alebo ak sa daň vyberá zrážkou, alebo ak sa zrážajú preddavky na daň, alebo preddavky na zabezpečenie dane.

V daňovom priznaní si študent uplatní nárok na nezdaniteľné časti základu dane z príjmu podľa § 52g ods. 1 a § 11 ods. 4 zákona o daniach z príjmov. Dosahovanie vlastných príjmov študenta sústavne sa pripravujúceho na budúce povolanie štúdiom nemá za následok zánik nároku na uplatnenie daňového bonusu za vyživované dieťa jedným z rodičov.

Preddavky na daň platí daňovník, ktorého posledná známa daňová povinnosť presiahla 1 659,70 eur. Daňovník, ktorého základ dane tvorí súčet čiastkových základov dane, a jedným z nich je aj čiastkový základ dane z príjmov zo závislej činnosti, preddavok na daň z príjmu neplatí v prípade, ak čiastkový základ dane z príjmu zo závislej činnosti tvorí viac ako 50 % z celkového základu dane.

Postup pri vyplňovaní daňového priznania

Uvádzam len niektoré základné informácie. Postup je podrobne popísaný v "Poučení", ktoré občan dostane spolu s tlačivom na daňové priznanie.

Pre zdaňovacie obdobie 2010 sa zachováva rovnaký postup pri vyplňovaní daňového priznania ako v predchádzajúcom zdaňovacom období (r. 2009), číslovanie riadkov sa nezmenilo. V daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie 2010 sa uvádzajú všetky sumy v eurách, pričom sa uvádzajú i eurocenty.

Daňovník, ktorý má príjmy z činnosti osobného asistenta, teda príjmy z inej samostatnej zárobkovej činnosti, vyplňa Daňové priznanie k dani z príjmov fyzických osôb typ B. Tlačivo je potrebné si vyzdvihnúť na daňovom úrade.

Všetky oddiely, tabuľky a riadky daňového priznania vyplňa daňovník podľa predtlaču. Všetky nevyplnené riadky daňového priznania daňovník ponecháva prázdne. Pozorne si všimajte aj upozornenia pod jednotlivými riadkami či tabuľkami v príslušných oddieloch, vyhnite sa zbytočným chybám.

Na riadku č. 01 je potrebné uviesť daňové identifikačné číslo daňovníka. Toto identifikačné číslo sa uvádza i na každej strane daňového priznania.

I. Oddiel

Tu sa uvádzajú osobné údaje o daňovníkovi.

Na riadku č. 01 sa uvádza daňové identifikačné číslo daňovníka.

Na riadku č. 25 sa uvádza názov banky a číslo bežného účtu, ktorý daňovník používa v súvislosti s dosahovaním príjmov z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti. Pokiaľ daňovník nemá na podnikanie zriadený bežný účet, a v prípade osobného asistenta tomu tak obvykle je, riadok č. 25 nevyplňuje.

III. Oddiel

Riadky č. 29 a 30 vyplňa daňovník, ktorý poberal na začiatku zdaňovacieho obdobia dôchodok (ký) uvedené v § 11 ods. 7 zákona alebo mu bol tento dôchodok (ký) priznaný spätne k začiatku príslušného zdaňovacieho obdobia.

Riadok č. 31 vyplňa daňovník, ktorý si uplatňuje nezdaniteľnú časť základu dane na manželku (manžela) v zmysle § 52g ods. 1 zákona.

IV. Oddiel

Riadok č. 32 vyplňa daňovník, ktorému vznikol nárok na daňový bonus a uplatňuje si ho v súlade s § 33 zákona. Uvádzajú sa tu vyživované deti, na ktoré za rovnaké obdobie kalendárneho roka neuplatnil nárok na daňový bonus iný daňovník.

Vzhľadom na to, že suma daňového bonusu sa v priebehu roku 2010 zmenila, ak sa uplatňuje nárok za 12 kalendárnych mesiacov, vyznačí sa krížikom okienko 1-12. Ak sa nárok uplatňuje len za niektoré kalendárne mesiace, vyznačí sa krížikom len okienko príslušného kalendárneho mesiaca.

Prílohou daňového priznania sú aj doklady preukazujúce nárok na daňový bonus, napr. potvrdenie školy, potvrdenie o poberaní prídavku na vyživované dieťa.

U daňovníka, ktorého súčasťou zdaniteľných príjmov v príslušnom zdaňovacom období sú aj príjmy zo závislej činnosti a takéto doklady predložil ako zamestnanec svojmu zamestnávateľovi v príslušnom zdaňovacom období, ktorého sa daňový bonus týka, nie sú už tieto doklady súčasťou daňového priznania s výnimkou daňovníka, ktorý si u zamestnávateľa uplatňoval daňový bonus len pomernou časťou.

V. Oddiel

Riadky č. 34 až 37 vyplňa daňovník, ktorý dosiahol v zdaňovacom období, za ktoré sa vysporiadava daňová povinnosť, príjmy zo závislej činnosti od jedného zamestnávateľa alebo od viacerých zamestnávateľov. Uvádzajú sa príjmy, ktoré daňovník dosiahol na základe pracovnej zmluvy, ale i príjmy, z ktorých sa daň vybrala podľa § 43 ods. 3 písm. j) zrážkou, pri ktorých sa daňovník rozhodol vybrať daň považovať za preddavok na daň. Príjmom podľa § 43 ods. 3 písm. j) je príjem zo závislej činnosti podľa § 5 zákona o dani z príjmu plynúce daňovníkovi od zamestnávateľa, ktorý je platiteľom dane, ktorého úhrnná výška od tohto zamestnávateľa nepresiahne za kalendárny mesiac úhrnnú sumu 165,97 eur a u ktorého si tento daňovník pri výpočte preddavkov na daň z príjmov zo závislej činnosti neuplatňuje nezdaniteľné časti základu dane podľa § 11, § 52g a daňový bonus podľa § 33. Ide napr. o príjmy, ktoré daňovník dosiahol za

prácu vykonávanú mimo pracovného pomeru na základe uzavretej dohody o vykonaní práce, dohody o výkone pracovnej činnosti alebo dohody o brigádnickej práci študenta. V tomto oddiele sa z týchto príjmov vypočítava čiastkový základ dane.

Kópie Potvrdení o príjmoch zo závislej činnosti je daňovník povinný priložiť k daňovému priznaniu.

VI. Oddiel

Tento oddiel vyplňa daňovník, ktorý dosiahol príjmy z podnikania, z inej samostatnej zárobkovej činnosti a z prenájmu.

Tabuľku č. 1 tohto oddielu (riadky č. 1 až 11) vyplňa každý daňovník, ktorý dosiahol príjmy podľa § 6 zákona o daniach z príjmov - príjmy zo samostatnej zárobkovej činnosti a ktorý účtuje v sústave jednoduchého účtovníctva alebo ktorý uplatňuje výdavky percentom z príjmov.

Osobný asistent, ktorý túto činnosť nevykonáva ako živnosť, uvádza príjmy a výdavky v riadku č. 6 tejto tabuľky. Pokiaľ nemá iné druhy príjmov zo samostatnej zárobkovej činnosti, uvedie výšku týchto príjmov a výdavkov (vrátane preukázateľnej výšky zaplateného poistného a príspevkov) na riadku č. 9 a 11 tejto tabuľky, inak tam uvádza súčet príjmov a výdavkov z riadkov č. 1 až 8, resp. 1 až 8 a 10, ku ktorým pripočíta preukázateľnú výšku zaplateného poistného a príspevkov.

Ak daňovník uplatňuje výdavky percentom z príjmov, uvedie sa suma výdavku pri jednotlivých druhoch príjmov a na riadkoch č. 9 a 11 úhrn týchto výdavkov vrátane preukázateľnej výšky zaplateného poistného a príspevkov na zdravotné a sociálne poistenie. Osobný asistent môže uplatniť výdavky percentuálnou sadzbou 40 % z dosiahnutých príjmov za výkon činnosti osobného asistenta. Pod touto tabuľkou daňovník vyznačí krížikom, či pri príjmoch podľa § 6 ods. 10 zákona uplatňuje výdavky percentom z príjmov a uvedie sumu zaplateného poistného a príspevkov v zdaňovacom období.

Pod tabuľkou č. 1 vyplňa daňovník aj počet mesiacov vykonávania činnosti, z ktorej dosahuje príjmy z podnikania alebo z inej samostatnej zárobkovej činnosti pre potreby Sociálnej poisťovne.

Z tejto tabuľky sa prenášajú údaje z riadku č. 11 na stranu 4 do riadku č. 38 (príjmy) a č. 39 (výdavky).

Z rozdielu riadkov č. 38 a 39 sa vypočíta základ dane a uvedie sa na riadok č. 40. Súčasne sa tento údaj uvedie na riadok č. 44, ako základ (čiastkový základ) dane.

Postup je popísaný pre prípad, keď osobný asistent nemá ďalší príjem zo samostatnej zárobkovej činnosti a výdavky uplatnil percentom z príjmov, tak že mu nemohla vzniknúť strata.

Oddiely VII. a VIII.

Tieto oddiely sa daňovníka, ktorý má príjmy len zo závislej činnosti a z činnosti osobného asistenta, netýkajú.

IX. Oddiel

V tomto oddiele si daňovník vypočíta základ dane.

Riadky 52 až 57 sa daňovníka, ktorý má príjmy len zo závislej činnosti a z činnosti osobného asistenta, netýkajú.

Základ dane sa vypočíta ako súčet čiastkových základov dane na strane 6 na riadkoch č. 58 až 68.

Na riadok č. 58 sa prenesie údaj z riadku č. 37 - čiastkový základ dane z príjmov zo závislej činnosti, pokiaľ ju osobný asistent vykonával.

Na riadok č. 59 sa prenesie údaj z riadku č. 44 - čiastkový základ dane z príjmov zo samostatnej zárobkovej činnosti. Na riadku č. 62 sa uvedie súčet čiastkových základov dane z riadkov č. 59 až 61. Pokiaľ osobný asistent nemal iný ďalší príjem, uvedie sem údaj z riadku č. 59. Tento údaj sa uvedie i na riadkoch č. 64, 66 a 67.

Na riadku č. 68 sa uvedie základ dane ako súčet riadkov č. 58 a 67.

X. Oddiel

V tomto oddiele daňovník vypočítava daňovú povinnosť za príslušné zdaňovacie obdobie.

Na riadku č. 69 sa uvedie vypočítaný základ dane z riadku č. 68.

Nezdaniteľnú časť základu dane na daňovníka uvedie daňovník na riadku č. 70 v plnej výške (teda sumu 4 025,70 eur), s výnimkou prípadov, keď daňovník poberal od začiatku zdaňovacieho obdobia starobný dôchodok. Pokiaľ úhrn pobieraných starobných dôchodkov je nižší ako suma nezdaniteľnej časti základu dane z príjmu, uvedie daňovník na riadku č. 70 len rozdiel medzi nezdaniteľnou časťou základu dane na daňovníka a ročnou sumou dôchodkov uvedených v oddiele III.

Riadok č. 71 vyplňa daňovník, ktorý si uplatňuje nezdaniteľnú časť základu dane na manželku (manžela). Ak manželka (manžel) nemala vlastný príjem, na riadku č. 71 sa uvádza suma nezdaniteľnej časti základu dane na manželku (manžela) v plnej výške 4 025,70 eur. Ak manželka (manžel) poberala vlastný príjem, na riadku č. 71 sa uvedie len rozdiel medzi touto nezdaniteľnou časťou základu dane a ročnou sumou vlastného príjmu manželky (manžela).

Plnú výšku nezdaniteľnej časti základu dane si môže uplatniť len daňovník, ktorého základ dane sa rovná alebo je nižší ako 86-násobok sumy platného životného minima (15 387,12 eur).

Na riadku č. 72 sa uvedie výška príspevkov na doplnkové dôchodkové sporenie, na riadku č. 73 výška príspevkov na účelové sporenie a na riadku č. 74 výška príspevkov na poistné na životné poistenie.

Na riadku č. 75 sa uvedie súčet riadkov 72 až 74, maximálne však len suma 398,33 eur.

Na riadku č. 76 uvedie daňovník súčet nezdaniteľných častí základu dane, ktoré si uplatňuje, teda úhrn riadkov č. 70, 71 a 75.

Na riadku č. 77 daňovník vypočíta základ dane znížený o nezdaniteľné časti základu dane teda rozdiel riadkov č. 69 a 76. Ak je suma na riadku č. 76 vyššia ako na riadku 69, uvádza sa na riadku 77 0.

Na riadku č. 78 si daňovník podľa § 15 vypočíta daň z príjmu zo základu dane uvedeného na riadku č. 77. Sadzba dane je 19 %, vypočítaná daň sa zaokrúhľuje na eurocenty nadol.

Tento údaj - daň - sa uvedie i na riadok č. 87 a na riadok č. 91 s výnimkou prípadu, ak daňovník neuplatňuje nárok na daňový bonus a výsledná suma dane nepresiahne 16,60 eur alebo ak daňovník neuplatňuje nárok na daňový bonus a jeho celkové zdaniteľné príjmy nepresiahnu 50 % 22,5 násobku sumy životného minima pre plnoletú fyzickú osobu (2 012,85 eur) - v takom prípade sa na riadku č. 91 uvedie 0.

Riadok č. 92 sa vyplňa, ak daňovník uviedol údaje v IV. Oddiele a ak si uplatňuje nárok na daňový bonus v zdaňovacom období. Uvádza sa tu suma daňového bonusu na jedno alebo úhrn súm na viac detí, pričom výška daňového bonusu na jedno vyživované dieťa je 240,12 eur ročne, resp. 20,- eur alebo 20,02 eur mesačne ak si daňovník uplatňuje nárok na daňový bonus len za časť zdaňovacieho obdobia.

Na riadku č. 93 sa uvádza daň (daňová povinnosť) znížená o daňový bonus - rozdiel riadkov č. 91 a 92. Je to suma, z ktorej sa vypočítajú 2 %, ktoré môže daňovník poukázať právnickej osobe, oprávnenej na príjem týchto prostriedkov. Ak je suma na riadku 92 vyššia ako suma na riadku 91, uvádza sa 0. Daňovník, ktorý neuplatňuje daňový bonus, na riadku č. 93 bude mať vždy uvedenú rovnakú sumu dane, ako na riadku č. 91.

Na riadku č. 94 sa uvádza suma daňového bonusu priznaného a vyplateného zamestnávateľom.

Ak suma daňového bonusu vyplateného zamestnávateľom (r. č. 94) je nižšia ako celkový nárok na daňový bonus (r. č. 92), na riadku č. 95 sa uvedie rozdiel riadkov 92 a 94. Ide o daňový bonus, ktorý nebol v priebehu zdaňovacieho obdobia vyplatený.

Ak je suma nevyplateného daňového bonusu (r. č. 95) vyššia ako suma vypočítanej dane (r. č. 91), na riadku č. 96 sa uvedie rozdiel riadkov 95 a 91 - je to suma daňového bonusu, ktorú daňovníkovi poukáže správca dane. Súčasne daňovník vyplní i žiadosť o vyplatenie daňového bonusu v XV. Oddiele daňového priznania.

Ak je suma vyplateného daňového bonusu zamestnávateľom (r. č. 94) vyššia ako vzniknutý nárok na daňový bonus v zdaňovacom období (r. č. 92), na riadku 97 sa uvedie rozdiel riadkov 94 a 92 - je to suma daňového bonusu, ktorý bol zamestnávateľom nesprávne vyplatený.

Na riadok č. 99 sa uvedie suma preddavku vybraná zrážkou z príjmov podľa § 43 ods. 3 písm. j) zákona. Uvádza sa len tá suma preddavku, ktorá sa vzťahuje k príjmom napr. za výkon pracovnej činnosti, za vykonanie práce alebo za brigádnickú činnosť študentov, ktoré si daňovník priznáva v daňovom priznaní v oddiele V.

Na riadku č. 101 uvedie daňovník zrazený preddavok na daň z príjmov zo závislej činnosti (§ 35 zákona) Bez uplatnenia daňového bonusu, pokiaľ takéto príjmy mal. Suma preddavkov je uvedená na Potvrdení o zdaniteľnej mzde a zrazených preddavkoch na zdanenie príjmov fyzickej osoby zo závislej činnosti, ktoré vydá daňovníkovi jeho zamestnávateľ.

Pokiaľ daňovník platil v zdaňovacom období i preddavky na daň z príjmu, uvedie ich sumu na riadku č. 102. Môže sa to týkať osôb s vysokými príjmami zo samostatnej zárobkovej činnosti, ktorým vznikla povinnosť platiť preddavky na daň z príjmu.

Na riadku 103 uvedie zaplatený preddavok na daň ten daňovník s príjmami zo závislej činnosti, ktorého zamestnávateľ nie je platiteľom dane a preto si daňovník sám platí preddavky na daň z týchto príjmov.

Riadky 100 a 104 sa osoby, ktorá má príjem len zo závislej činnosti a príjem z osobnej asistencie, netýkajú.

Na riadku č. 105 sa uvedie Daň na úhradu vrátane zamestnávateľom nesprávne vyplateného daňového bonusu. Na riadku č. 106 sa uvedie preplatok znížený o zamestnávateľom nesprávne vyplatený daňový bonus.

Daň na úhradu, resp. preplatok na dani, sa vypočíta podľa vzorca:

"r. č. 91 - 92 + 94 + 96 + 98 - 99 - 100 - 101 - 102 - 103 - 104"

Ak daňovníkovi nevznikol nárok na daňový bonus, nemohol si započítať do zaplatenej dane daň vyberanú jednorazovou zrážkou (§ 43 zákona) a neplatil preddavky na daň, vzorec sa zjednoduší do podoby:

"r. č. 91 - 101"

Pokiaľ je výsledok kladný, uvedie sa na riadok č. 105 ako daň na úhradu. Toto je suma, ktorú je povinný osobný asistent zaplatiť daňovému úradu.

Pokiaľ by výsledok bol záporný, uvedie sa na riadok č. 106 ako preplatok na dani. Tento preplatok vracia správca dane daňovníkovi.

XI. Oddiel

Riadky č. 107 až 112 vyplní daňovník v prípade, ak podáva dodatočné - opravné - daňové priznanie.

XIII. Oddiel

Tento oddiel sa vyplní, ak daňovník chce využiť inštitút o použití podielu 2 % zaplatenej dane na osobitné účely.

Na riadku č. 116 sa uvedie podiel zaplatenej dane - 2 % - z vypočítanej dane zníženej o daňový bonus, suma sa vypočíta z údaju uvedenom na riadku č. 93. Suma poukázaného podielu zaplatenej dane musí byť minimálne 3,32 eur. Poukázaná suma sa zaokrúhľuje na eurocenty.

Na riadku č. 117 sa uvedú údaje o prijímateľovi.

Pokiaľ by chcel daňovník poukázať 2 % zo zaplatenej dane ÚNSS, uvedie sem nasledujúce údaje:

IČO: 00683876
Právna forma: občianske združenie
Obchodné meno (názov): Únia nevidiacich a slabozrakých Sloveska
Sídlo: Sekulská 1, Bratislava, 842 50

Fyzické osoby môžu poukázať 2% svojich daní len jednému prijímateľovi!

XIV. Oddiel

Na riadku č. 118 označí daňovník počet príloh, ktoré k daňovému priznaniu prikladá.

Na konci daňového priznania uvedie daňovník dátum a podpis pod vyhlásenie, že všetky údaje uvedené v daňovom priznaní sú pravdivé a správne a je si vedomý právnych následkov podania nepravdivého alebo neúplného daňového priznania.

XV. Oddiel

Daňovník, u ktorého nevyplatený daňový bonus je vyšší ako suma vypočítanej dane a ktorý vyplnil IV. Oddiel (riadok č. 32) a riadok č. 96, v tomto oddiele vyplní žiadosť o vyplatenie daňového bonusu, na základe čoho mu bude správcom dane poukázaný rozdiel medzi sumou nevyplateného daňového bonusu a sumou dane vypočítanou za príslušné zdaňovacie obdobie.

XVI. Oddiel

Ak daňovníkovi vznikne preplatok na dani, ktorý žiada vrátiť, vyplní tento oddiel.

Vyplnenie poukážky na úhradu dane:

Variabilný symbol - uvádza sa daňové identifikačné číslo, prípadne rodné číslo daňovníka, ak daňovník nemá DIČ pridelené

Konštantný symbol - 1744

Špecifický symbol - neuvádza sa

Vyššie uvedený postup vyplňovania daňového priznania vychádza z predpokladu, že osobný asistent má príjmy len z osobnej asistencie a prípadne zo závislej činnosti, preto väčšinu riadkov a tabuliek nevyplňuje. Opakujem, že všetky nevyplnené riadky daňového priznania daňovník ponecháva prázdne. Pokiaľ by mal i ďalšie príjmy, musí sa pri vyplňovaní daňového priznania pridržiavať presne textu tlačiva. Upozorňujem tiež, že zatiaľ čo prvá časť článku má obecnějšíu dlhodobějšíu platnosť, popísaný detailný postup pri vyplňovaní daňového priznania je použiteľný len pre tlačivo vydané pre zdaňovacie obdobie roku 2010.

Postup pri vyplňovaní daňového priznania je k dispozícii na krajských strediskách ÚNSS, kde sa s ním môžu užívatelia osobnej asistencie so svojimi asistentmi oboznámiť.

Ing. Milan Měchura
metodik pre sociálno právne poradenstvo